

**Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho
mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci,
svého bratra jsi získal.**

**Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho
mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci,
svého bratra jsi získal.**

23. NEDĚLE V LITURGICKÉM MEZIDOBÍ CYKLU A

Evangelium (Mt 18,15-20)

Ježíš řekl svým učedníkům: „Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby každá výpověď byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků“. Když je však neposlechne, pověz to církvi. Jestliže však neposlechne ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník. Amen, pravím vám: Všecko, co svážete na zemi, bude svázáno na nebi, a všecko, co rozvázáte na zemi, bude rozvázáno na nebi. Opět vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl svým učedníkům: Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. V církvi je vzájemná spoluzodpovědnost: proto je tu povinnost napomenutí hřešícího bratra. Cílem není druhého ponížit či dokonce srazit, ale naopak získat. Tuto perikopu lze tak považovat za praktickou aplikaci bezprostředně předcházejícího textu o hledání „ztraceného“ (18,11-14).

„Nalézt ztraceného“ v našem textu znamená „získat bratra“, jinými slovy opět přijmout do plného společenství. Opakem je „vyloučit“ ze společenství; toto vyloučení má však léčebný charakter, protože má vést dotyčného k obrácení, viz 1 Kor 5,5). Uvedený detailní postup při napomínání nám napovídá, že se jedná o důležitou záležitost.

Dopustí-li se některý spolubratr (či spolusestra) hříchu, spoluzodpovědnost „velí“ nemlčet, ale napomenout. Tím hříchem se myslí patrně závažné provinění, jak vyplývá ze zmínky o úloze svědků i církve. A nemusí to být hřích přímo vůči tomu člověku, který pak vytkne spáchané bezpráví (verš 15 neříká „když tvůj bratr zhřeší proti tobě“). O důležitosti napomínání mluví už Lv 19,17-18: „Nebudeš ve svém srdci chovat nenávisť ke svému bratru, ale důrazně napomeneš svého bližního, abys nenesl jeho hřích“.

Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby každá výpověď byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků“. Když je však neposlechne, pověz to církvi. Jestliže však neposlechne ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník. Napomínání je odstupňované: nejprve mezi čtyřma očima, pak s dalšími svědky, nakonec před církví. Mezi čtyřma očima je to z taktnosti a diskrétnosti, ze snahy nezdiskreditovat druhého. Toto však musí

ustoupit do pozadí, pokud dotyčný trvá na svém postoji – kvůli jeho dobru a napravení jsou tedy přibráni další svědkové, podle vzoru starozákonních právních procedur (viz Dt 17,6; 19,15; nejedná se o texty pojednávající o napomínání, ale obecně o právoplatnosti veřejného úkonu, konkrétně je to svědectví o vině druhého). Tyto starozákonné texty nejsou přesnou paralelou k evangelní perikopě, protože tam se jedná o dosvědčení hříšného skutku, zatímco v evangeliu je to svědectví o napomenutí a reakci hříšníka.

Pokud ani to nepomůže, nastoupí napomenutí ze strany společenství církve. Je-li to opět bezvýsledné, přistoupí se k nejkrajnější možnosti, k vyloučení (k podobné praxi viz 1 Kor 5,11: „Měl jsem však na mysli, abyste se nestýkali s tím, kdo si sice říká bratr, ale přitom je smilník nebo lakomec nebo modlář nebo utrhač nebo opilec nebo lupič; s takovým ani nejezte.“). Dotyčný je přitom označen jako pohan či celník – pro tehdejšího židokřesťana se jednalo o nejhorší skupiny lidí.

Amen, pravím vám: Všecko, co svážete na zemi, bude svázáno na nebi, a všecko, co rozvážete na zemi, bude rozvázáno na nebi. Moc církve vyloučit ze společenství a znovu do něj přijmout je zpečetěna veršem 18, slavnostně uvedeným dotvrzujícím „amen“. Tento verš se velmi podobá příslibu v 16,19 – tam je však adresován jen Petrovi a jeho moc se vztahuje šířeji jak na vyloučení (resp. přijetí) provinilého, tak na stanovení závazného učení.

Opět vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. Tímto úryvkem začíná nové téma, a to moc společné modlitby. Spojujícím článkem s předchozími verši je myšlenka moci církve, potvrzená v obou případech samotným „nebem“ (v. 18.19).

Navzdory některým výkladům už tyto verše nemluví o „vyloučení“ provinilého, ale o shodné modlitbě dvou nebo tří shromážděných „v Ježíšově jménu“ – přesněji kvůli Ježíši (tj. kvůli jeho slovu, šíření jeho království). Nejedná se tedy o jakoukoli shodnou modlitbu dvou či vícero lidí, ani o jakékoli setkání několika jedinců. Jedná se o modlitbu a setkání kvůli Kristu. Proto neudivuje, že taková modlitba je vyslyšena – nejedná se totiž o „ukojení nějakého rozmaru“, ale o plnění samotného Ježíšova poslání, jeho vůle). Skoro „samosebou“ je sám živý Kristus přítomný uprostřed těchto dvou modlících se – příslib této přítomnosti připomíná 28,20 („hle, já jsem s vámi...“). Tento výrok se podobá rabínskému výroku, že kde jsou dva shromážděni kvůli studiu Zákona, Boží sláva je mezi nimi.

SHRNUTÍ

I v tomto textu se zrcadlí základní rys Matoušova evangelia jakožto „příručky křesťanské spravedlnosti“: napomínání je prostředek, jak přivést druhého k životu podle evangelia. Výroky o svazování a rozvazování a o dvou nebo třech shromážděných poskytly tehdejší obci teologický základ pro její rozhodování: Bůh stojí za nimi a Ježíš zůstává přítomen uvnitř obce shromážděné v jeho jménu. Důsledky jsou velké i pro náš život: text nastiňuje jasný postup, který má pomoci hříšníku uznat svůj hřích a vrátit se do společenství a zakotvuje usmíření a odpuštění hříchů v Božím milosrdenství.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Když se budeme hádat, přetahovat se o věci, brát druhým, co je jejich, pak se s námi těžko bude kamarádit Ježíš. On je totiž rád s těmi, kteří si pomáhají, kteří se mají rádi, obdarovávají se a myslí na sebe navzájem. A i kdybychom měli moc málo věcí, ale byl by s námi Ježíš – byli bychom šťastní. A společně bychom pak zjistili, co vlastně opravdu potřebujeme a co ne... Zkus přemýšlet o tom, co bys mohl udělat pro to, aby třeba u vás doma byl Ježíš moc rád!

Starší:

V životě existují v podstatě dva způsoby, jak získat věci, které potřebujeme pro život: první je si všechno pořídit, poctivě nebo nepoctivě jen vlastními silami, nebo při naší poctivé snaze také o všechno Boha prosit a vnímat to jako Jeho dar. První způsob posiluje naše sebevědomí a schopnosti, druhý způsob vede také k vděčnosti a pomáhá nám odhadnout, co vlastně v životě skutečně potřebujeme. Jakou cestou jsme se vydali my?

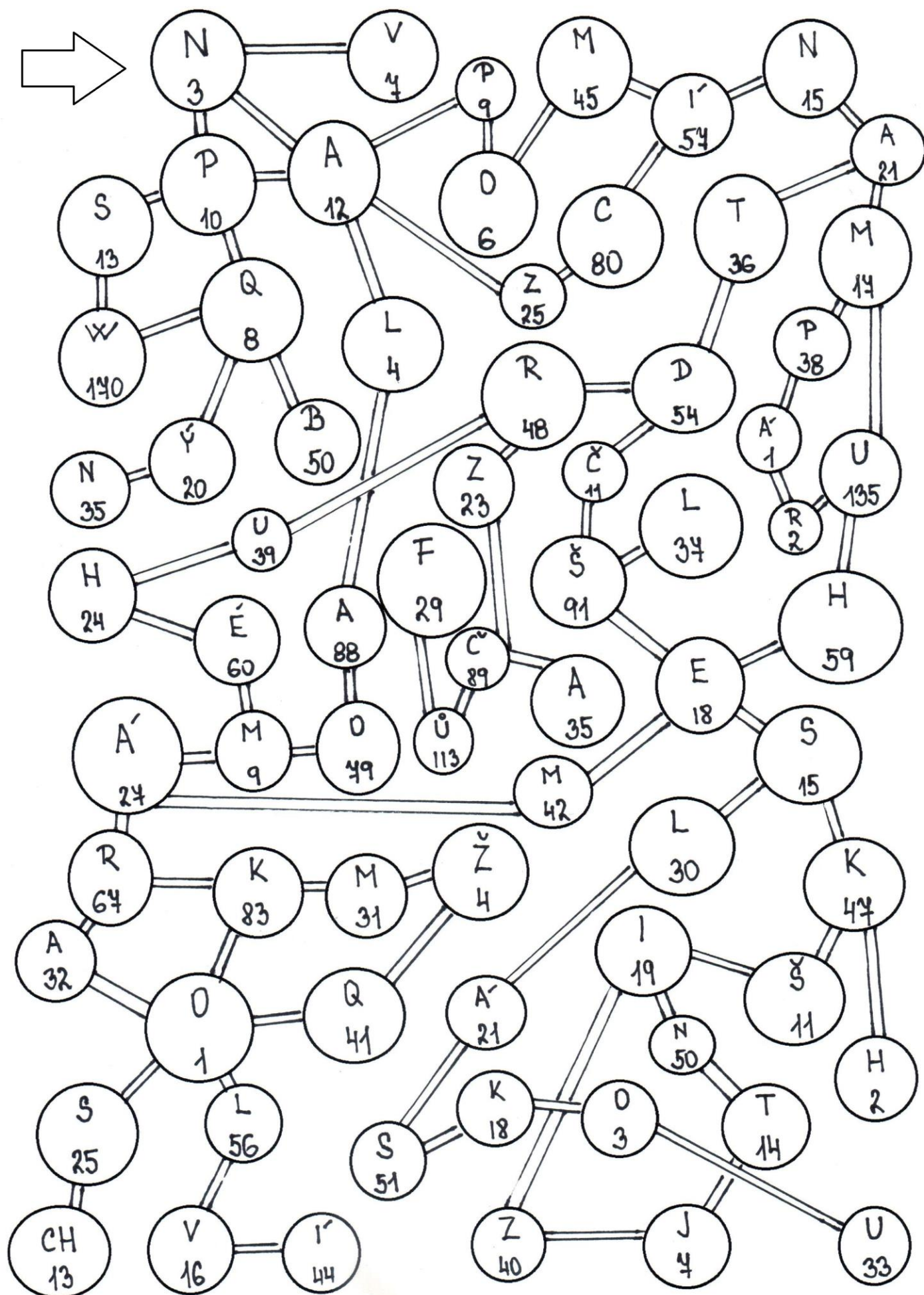
Zkusme si

Mladší / Starší:

Dnes jsme četli o odpouštění a napomínání – ani jedno z nich není jednoduché!

- Zamysli se sám nebo s ostatními, jak bys měl jednat podle evangelia, když jste se nepohodli s kamarádem. Co byste si měli říct?
- Užitečnou zásadu k napomínání můžeš vyluštit v následujícím číselném bludišti – projdi cestou, kde jsou jenom násobky čísla 3!
- Můžeš si také rozstříhat podle naznačených čar, znovu složit a vybarvit obrázek pro tuto neděli na další stránce.

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20

23. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 18,15-20